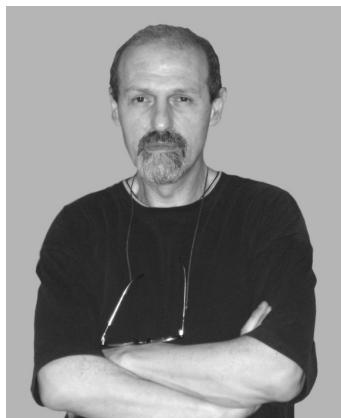

Александар Ђаја

БЛАГОЉУБ II

трагикомедија о српској монетарној сфери

Рођен је 1954. године у Београду, где је и дипломирао на одсеку за драматургију, Факултета драмских уметности, 1979. године. Члан је Удружења драмских писаца Србије. Био је директор Народног позоришта у Приштини 1992/93. године. Од 1996. године ради као драматург Позоришта на Теразијама у Београду.

Аутор је више позоришних комада, изведенних у Београду и у другим градовима Србије: *Између* (Београд, 1976), *Веронезе* (Београд, 1977), *Српски рулет* (Шабац, 1983), *Ноћ вештица* (Београд, 1986), *Бој ћејлова* (Зајечар, 1989), *Битка за Сењак* (Београд, 1989), *Бумбаров леј* (Београд, 1992), *Јанковац – поштовањени свет* (Зајечар, 1995) и *Живој Јевремов* (Београд, 2006.). За комедије *Битка за Сењак* и за драму *Јанковац – поштовањени свет*, добио је награде за Најбољи драмски текст на конкурсима Удружења драмских писаца Србије, за 1989. и 1990. годину. Написао је тридесетак радио-драма (*Своме оштакасију*, *Галактичка گрозница*, *Ноћ пада на Косово*, *Позвони и ћуџај*, *Милован Глишић*, *Свети бозаља*, *Nulla dies sine experimentum*, *Одбрана и пропаст* *Бодроћа*, *Јакл се враћа кући*, итд...) емитованих на програмима Радио Београда и Радио Новог Сада. Као стални сарадник Школског програма ТВ Београд од 1981. године, реализовао је више стотина сценарија у оквиру најпознатијих серија за децу: *Коцкица*, *Чик ћогоди*, *Дечје ићре*, *Оштакивалица*, *Живој сјоретској коњу*, *Дворови Београда*, *Ајтом ћо ајтом*, *Змајева библиотека*, *Гестовни буквар*, *Влакна и шекслил*, *Зоотека*, итд... Сарађивао је и у Забавном програму ТВ Београд (серија: *Поноћни шакси*, *Међа-хий...*), док је за Играли програм написао сценариј за ТВ филм *Паланка у Јеланици*, према роману Анђе-

лије Лазаревић. Аутор је сценарија за играну серију *Мансарда*, емитовану на Првом програму РТС-а.

У листу “Борба” написао је око од две стотине чланака као аутор колумне: “И то се дешава”. Добитник је “Борбине” награде за есеј за 1999. годину. Сарађивао је и у другим новинама и часописима (“Драма”), објављивао текстове на Интернет – сајтовима; у часопису “Сцена” објављени су му драмски текстови: *Битка за Сењак и Јанковац – йош још љемене свећи*, а у едицији “Савремена српска драма” текстови: *Језеро, Веронезе, Живојин Јевремов и Ла Герилла*.

Благољуб II и *Три жене, Косово и сенке*, његови су најновији позоришни комади.

Александар ЂАЈА

БЛАГОЉУБ II
трагикомедија о српској монетарној сфери

ЛИЦА:

БЛАГОЉУБ, српски банкар и бизнисмен, власник “Кварнић банке”;

МЕЛАНИЈА, његова супруга, такође бизнисмен

ИВИЦА, њихов син, доцније Благољуб II, разуме се, бизнисмен

МАРИЦА, њихова ћерка, наравно, бизнисмен

ЗАХАРИЈЕ, шеф персонала у “Кварнић банди”, полу бизнисмен

ЉУБА, службеник у “Кварнић банди”, једва бизнисмен

РУМЕНКА, службеница у “Кварнић банди”, жртва бизниса

ХУДИНИ, незапослени бравар, бизнисмен-приправник,
доцније шеф персонала

ЖИВОЈИН – ЖИВИЈЕН, браћа близанци, колпортер и гувернер
Народне банке, ваљда, бизнисмени

Г-ДИН ПУТЕРИЦА, краљ зелене салате, агробизнисмен

Г-ЂИЦА АЕРОБИК, краљица аеробика, боди бизнисмен

Према делу “Франк V”, Фридриха Диренмата

ПРВА СЛИКА

Празна сцена са йарковском клубом и једним дрвеним, на којој става Паја – Худини, незапослени бравар. Улази колоришер Живојин, са новинама, извикујући наслове на сав ёлас!

ЖИВОЈИН: “Црна рупа”, најновије издање! Судар Земље са Планетом смрти! 13-ог октобра, смак света!... “Црна рупа”, најновије издање! Осумњичен за убиство, кандидат за шефа полиције!... “Црна рупа”, најновије издање! Министар у Влади оптужио Владу за неспособност!... Трострuko убиство у стану на Цераку. Папагај – једини сведок!... “Црна рупа”, најновије издање! Судар Земље са Планетом смрти!...! 13. октобар – Судњи дан!... Најновије издање... !

Пробуђени и буновни Худини се ћолако усіравља на клуб, прљајући очи...

ХУДИНИ: Шта се дереш, идиоте!... Сутра ћу отићи да спавам на Новом Гробљу, мајке ми. Тамо је барем тишина...
(У њублику)
Невероватно мрзим слободу штампе!... Лакше ћемо да избегнемо Планету смрти, него домаћу штампу!

ЖИВОЈИН: А, зашто си се ти толико разгаламио? Пази да не пробудиш буве у гађама.

ХУДИНИ: Ово је парк, а не улица! Овде треба да је тишина.

ЖИВОЈИН: Ма, немој! Јеси ли то научио на неком факултету?

ХУДИНИ: Мени не треба факултет да бих спознао тајне живота. Ја сам Паја – Худини, чувени мајстор бравар, који отвара све касе, ланце и катанце – привремено незапослен.

ЖИВОЈИН: А ја сам Живојин, звани Кристофер Колумбо и управо се враћам из Америке.

ХУДИНИ: Само се ти зајебавај! Зато Србија и пропада што у њој свако може да продаје новине.

ЖИВОЈИН: Мани се филозофије и мрдни дупе, хоћу да седнем!

Он се уђура некако на клуб и одвије сендвич из папира. Почне да једе.

ХУДИНИ: Шта ти је то: доручак?

ЖИВОЈИН: Не, него вечера. Хоћеш залогај?

ХУДИНИ: Хвала, вечерао сам.

ЖИВОЈИН: Узми, онда, као ужину.

- ХУДИНИ: Не једем између оброка.
- ЖИВОЛИН: Ја једем између оброка.
- ХУДИНИ: То је одлика низих класа. Господа једу само у одређеним терминима предвиђеним за јело.
- ЖИВОЛИН: Знам. Зато данас у Србији више и нема господе.
- ХУДИНИ: Мислиш... да су умрла од глади?
- ЖИВОЛИН: Не, него од погрешних термина...
(Жваће)
Што волим ову саламу, има мирис мог родног краја!
- ХУДИНИ: Свака салама има мирис родног краја. У питању је чежња.
- ЖИВОЛИН: Како си ти поетичан!... Стварно си бравар?
- ХУДИНИ: Јесам... А, од кад ти продајеш новине?
- ЖИВОЛИН: Од јутрос.
- ХУДИНИ: Види се.
- ЖИВОЛИН: Шта могу? Заправо сам шнајдер, али су фабрику одеће продали неком Мађару, који ће ту да прави гумене пенисе и вибраторе, а нас су отпустили. Остао сам шворц, па рекох себи: хајде, Живојине, прихвати се неког посла, да не умреш од глади.
- ХУДИНИ: Ниси имао среће, ко ни ја.
- ЖИВОЛИН: Ма, пусти срећу, све је то лупање празне сламе. Бравар, шнајдер, ма, какви! Треба човек само мало да отвори очи и да види како се у свету ради! Ево, ја већ недељама не скидам поглед са оне банке...
- ХУДИНИ: Које?
- ЖИВОЛИН: Оне, поред парка. Ту је лова!
- ХУДИНИ: Збила си Колумбо! Пронашао си да је лова – у банци!
- ЖИВОЛИН: Само се ти зезај... Ја се мувам међу том клијентелом и службеницима, и кажем ти: то је сигуран, уносан и поштен посао!
- ХУДИНИ: Поштен посао, у банци?... А, да ти одеш мало на преглед... ?
- ЖИВОЛИН: Али, ово није обична банка! То је “Кварнић банка”! Њен је власник Благољуб Кварнић, частан српски домаћин и бизнисмен.
- ХУДИНИ: Као прво, не каже се “бизнисмен”, него бизнисмен, а као друго: никада нисам чуо за тог Благољуба.

- ЖИВОЛИН: Зато и спаваш на клупи у парку, јер ниси информисан... Гледај! Видиш ли ко је сада ушао у банку? То је господин Миле Путерица, краљ зелене салате. Тај ти је тежак пет милиона евра!... Ено је и госпођица Мица Аеробик: десет милиона!... А, овај што излази из "БМВ-а" испред улаза, то је господин Јоле Јокић, краљ семенки! Тај ти је тежак најмање педесет милиона евра... !
- ХУДИНИ: Па, колико је, онда, тежак сам власник банке?
- ЖИВОЛИН: Не постоји тај кантар на коме се Кварнићи могу измерити. Све ти је то дијалектика, мој друже!
- ХУДИНИ: Ма, каква дијалектика. То је једно велико срање... Ех, кад би смо имали све Благољубове паре, све те евре, доларе, фунте и све лепо упаковане у једном трезору – то би био прави посао!
- ЖИВОЛИН: То ти је већ паметно. Ето, видиш, ти си бравар, а ја умем да мислим. Кад би смо некако могли да се убацимо у ту "Кварнић банку", да сачекамо згодан тренутак, ти да отвориш сеф, ја да га испразним и правац – Кајманска острва!
- ХУДИНИ: Ала си ти паметан: ја отварам, а ти празниш! И, каква су ти уопште та острва? Јесу ли тамо пешчане плаже?
- ЖИВОЛИН: Немам појма и није битно! Можда су и прекривене доларима! На Кајманска острва се не иде на летовање, него да се склони лова.
- ХУДИНИ: Хм... а, цунами?
- ЖИВОЛИН: Худини, не сери више!
- ХУДИНИ: У реду, можда то и није лоша идеја...
- ЖИВОЛИН: Идеја је генијална! Када би нам та ствар успела, обезбедили би смо се за читав живот!
- ХУДИНИ: Само, како? Ми чак и не радимо у тој банци.
- ЖИВОЛИН: Помоћи ће нам судбина, не брини! Уосталом, то је њој и дужност: да помаже у великим подухватима. Видиш, мени је као умном човеку све савршено јасно: ми смо гладни и потребан нам је новац. Они унутра су сити и богати, што значи да ће свемогућа божанска правда некако то да изравна...
(Гледа унапред)
Чекај, чекај, шта ја то видим?... Благољуб Кварнић, главом и брадом, иде према нама!... О, судбино, хвала ти!

Улази Благољуб Кварнић, са рукама забаченим на леђима, као да је у шетњи... Заустави се испред њих двојице.

БЛАГОЉУБ: Млада моја господо, извините што сметам. Ја сам Благољуб Кварнић, а називају ме и Благољуб – Доброчинитељ. Већ сам прилично стар, и готово сасвим сам пропао. Истина, не финансијски, Богу хвала, него само са здрављем. Тек што сам једва прележао други срчани удар, снашао ме већ и трећи. Али, шта могу? Ја сам идеалиста и знам да има важнијих ствари на овоме свету од живота једног старца.

ЖИВОЛИН: Али, господине Кварнићу, ви нисте старац. Ви сте човек у најбољим годинама.

БЛАГОЉУБ: Тачно, драга моја млада господо, и зато ћу бити кратак. Јер, онај коме смрт стоји за вратом не воли много да прича. Малочас сам стајао крај прозора свог кабинета и угледао сам вас двојицу. Живот је већ за мном, тридесет и пет година бављења бизнисом – а преда мном је смрт, вечност, и тако то... Зато сам одлучио да учним још једно добро дело. А то добро дело учинићу вама, драга моја млада господо!

ХУДИНИ: Не верујем вам ни слово

БЛАГОЉУБ: А, ја вам због тога и не замерам. Толико сам узбуђен, мили моји.. Из својих селенди доспели сте као двојица нерадника у наш главни град, који вас просто збуњује својим државним здањима, финансијским установама, палатама, седиштима невладиних организација, Центром за борбу против СИДЕ, и тако даље – и већ сте бацили око на моју банку!

ЖИВОЛИН: Ах, таман посла, ми се само вама дивимо са полу дистанце...

БЛАГОЉУБ: Знам, знам ја какви су људи. Зато ми дозволите да вам помогнем, иначе ћете без везе и даље трајити време и на крају доспети на робију! А то се мора спречити. Зато вас узимам у службу.

ХУДИНИ: Молим?

ЖИВОЛИН: Хоћете ли да поновите, молим вас?

БЛАГОЉУБ: Добро сте чули: запошљавам вас у мојој “Кварнић банди”. Само тако ћете постати прави људи, берза ће да вас формира, каса да вас очеличи, капитал да вас власница. Бићете запањени својом метаморфозом!... Јавите се мом шефу персонала, господину Захарију, он је већ обавештен... Две хиљаде месечно!... А, сада, збогом моја млада господо. Враћам се тамо – да умрем.

*Блаћољуб изађе са сцене, док Худини и Живојин гледају заћањено за њим.
Зачују се црквена звона.*

ХУДИНИ: Живојине, гледај!

ЖИВОЈИН: Застава на банци је спуштена на пола копља! Умро је.

ХУДИНИ: Бог да му душу прости.

ЖИВОЈИН: Амин.

Заћамњење.

ДРУГА СЛИКА

---

*На гробљу. Худини копа гроб за Блаћољуба. Надгледа га шеф персонала,
Захарије.*

ЗАХАРИЈЕ: Још десетак сантиметара. Копај, Худини, копај. Ниси ни
слутио да ће ти то бити први посао у нашој банци?

ХУДИНИ: Искрено – нисам.

(Чују се звона)

Чујете ли, господине Захарије: звона?

ЗАХАРИЈЕ: Чујем, копај.

ХУДИНИ: Где ли се муга онај мој другар из парка, шнајдер – колпортер
Живојин? Нисам га видео већ два дана.

ЗАХАРИЈЕ: Мање питај – више копај. Ево, већ је и ветар почeo да дува.
Дрмуса старе споменике, труле крстове на старом поро-
дичном гробљу Кварнића.

ХУДИНИ: Али, ово је сасвим нова гробница, гланц – нова.

ЗАХАРИЈЕ: Кад ја кажем да је стара, онда је стара! Ту су покопани
банкари неколико поколења Кварнића. Сви они са својим
шефовима персонала и службеницима са шалтера чекају
вечито Ускрснуће. Копај, Худини, копај.

ХУДИНИ: Копам, шефе, копам! Сада је, вальда, доволно дубоко?

ЗАХАРИЈЕ: *(Мери дубину раке)*

Метар и деведесет. Мислим да је доволно. Гроб је спреман...
Ево, стиже и пратња са удовицом Меланијом. Повуцимо се
мало позади.

Из ћозадине долази ћраћња са мртвачким ковчегом и удовицом, Меланијом Кварнић. Она искупуји најпред.

МЕЛАНИЈА: О, Благољубе Кварнићу, умро си у цвету младости... али, ја сам твоја жена и знам шта је ред. Не сме се плакати на твоме грому, треба пазити на своје држање... Не треба се заваравати: доба које те је уобличило – одавно је прошло. Епоха из које потичеш, одавно је несталла. Твој је отац, Златољуб, господарио Пећким округом поправљајући хармонике "Далапе", а твој је деда, Харалампије, целу трговину опанцима на Косову и Метохији имао у својим шакама. А, ти? На крају свог живота, ниси био више у стању да финансираш ни једну пишљиву политички партију, како би с њом освојио власт и коначно загосподарио Србијом!... Гледао си како се гаси твоја моћ; ниси се пожалио ни једном речију, а камоли просто проширеном, или сложеном реченицом. Али – срце ти се сломило. Ми који остајемо морамо истражати у свету патуљака. Сами, без твоје народске величине... Спустите сада Благољуба у земљу. Збогом, мили мој. Нека ти је лака земља.

Худини и Захарије ступају ковчег у раку. Банкари и бизнисмени из ћраћње стављају венце. Ћраћња ћева завршишак йогребне песме.

Заштамњење.

ТРЕЋА СЛИКА

Кабинет Дирекције банке. На зидовима висе ћордични ћордигрејти Кварнића. Улази Худини, примију га Меланија и Захарије.

МЕЛАНИЈА: Приђите, господине Худини. Шта вас је довело овамо?

ХУДИНИ: Бринем се за свог другара, Живојина, госпођо директорко. Нестао је пре три дана, без трага.

ЗАХАРИЈЕ: Обавестићемо полицију...

МЕЛАНИЈА: А она ће умети да се побрине – и за вас!

ХУДИНИ: Не разумем, госпођо Меланија.

ЗАХАРИЈЕ: Ја ћу да ти објасним, Худини. Стави руку у свој десни ћеп.

ХУДИНИ: Како... то мислите?

ЗАХАРИЈЕ: Мислим... механички. Стави руку у ћеп, тако. А, сада ми дај тај кључ од трезора.

ХУДИНИ: (*Правећи се невешт, извади кључ из цета*)
Невероватно! Како сте знали?

ЗАХАРИЈЕ: То ми је посао: да знам. Истина, то није оригинал, него је направљен према отиску, али је, ипак, сасвим употребљив, пошто си ти, неоспорно, добар бравар.

МЕЛАНИЈА: Значи, стварно си хтео да се увучеш нашу банку, да отвориш врата свом пријатељу Живојину кад падне ноћ, па да с толиким милионима ухватите маглу за Кајманска острва? Је ли тако?

ХУДИНИ: Јесте, господо Кварнић, збиља је тако било замишљено. Веома се кајем.

МЕЛАНИЈА: Кајеш се, зашто?

ХУДИНИ: Како? Па, мислим, то није у реду...

МЕЛАНИЈА: Да, ту си у праву... Тај покушај провале, заиста, био је дилетантски замишљен – међутим, ипак је вредан сваке хвале, а и кључ је беспрекорно израђен. Дефинитивно си примљен у “Кварнић банку”!

ХУДИНИ: Не могу да верујем...

ЗАХАРИЈЕ: Млади господине, није циљ да ви у нешто поверујете, већ да ми поверијемо у вас.

ХУДИНИ: Али, али... сада ми је све јасно: па, ви сте – гангстерска банка!

МЕЛАНИЈА: Гангстерска, разуме се... Две су ствари понос наше куће: наша банка још ниједном није обавила никакав поштен посао, нити је икада икome вратила новац... А сада можеш да се чистиш!

ЗАХАРИЈЕ: Шта чекаш? Крећи!

ХУДИНИ: Где ми је другар, Живојин, шнајдер и колпортер?

ЗАХАРИЈЕ: То те се не тиче.

ХУДИНИ: Тиче ме се, него шта! Сада сам пуноправан члан ваше проклете банке и хоћу да знам истину.

МЕЛАНИЈА: Молим лепо, сазнаћеш је... Благољубе, изађи из тог ормана!

Благољуб излази из ормана у йозадини.

ХУДИНИ: (*Запањено*)
Благољуб – Доброчинитељ!

БЛАГОЉУБ Тад сам, шта се чудиш?

ХУДИНИ: Али, ја сам вас већ покопао!

БЛАГОЉУБ: Јеси, и то, без грешке! Вирио сам од преко пута, иза гроба Харалампија Кварнића.

ХУДИНИ: А, Живојин? Шта је с мојим добрим другом, Живојином?

БЛАГОЉУБ: Сине мој. Један одрасли леш био нам је хитно потребан. Јер, ускоро ће сваки рад у нашој банци да буде обустављен, она ће бити ликвидирана, док ћемо се фондовима послужити са великим задовољством. Зато смо и одлучили да инспекционамо мой погреб. Кроз неколико недеља треба и Меланија да крене мојим стопама, сав персонал ће да ишчезне, а држава ће да преузме наше дугове. Ето, тако стоје ствари, мили мој. Остаје нам само да од тебе направимо ваљаног сарадника.

ХУДИНИ: Убице! Ви сте најобичније убице!

БЛАГОЉУБ: Само смо пословни људи у шкрипцу, драги мој.

МЕЛАНИЈА: А ти си тек сада, Худини, почeo да учиш прави занат.

ЗАХАРИЈЕ: Додељен си књиговодству – и твоја каријера свечано започиње!

БЛАГОЉУБ: Као прво: фалсификуј један чек и ослободи ме једног дела дефицита.

ЗАХАРИЈЕ: Затим укради акције господина Путерице.

МЕЛАНИЈА: Потом размени овај фалсификовани новац...

БЛАГОЉУБ: И сам храбро иди странпутицом...

ЗАХАРИЈЕ: Сиромаштво ће ти онда изгледати дивно и безбедно..

БЛАГОЉУБ: Ипак, причувај се, јер на крају мораš нешто и да сазнаш.

ХУДИНИ: Шта да сазнам?

БЛАГОЉУБ: Ако друге гурамо и пљачкамо, уцењујемо и грабимо...

МЕЛАНИЈА: Убијамо, подваљујемо и варамо...

ЗАХАРИЈЕ: Зеленашимо, крадемо, тајимо и лажемо...

БЛАГОЉУБ: То чинимо само зато што морамо. Јер, ми би смо волели да чинимо добра, али, ако хоћемо да живимо у благостању, морамо да поштујемо законе бизниса.

ХУДИНИ: Али, то нису закони бизниса, него криминала!

МЕЛАНИЈА: А, у чему је разлика?

ЗАХАРИЈЕ: И, ко нам каже: један лопов и обијач каса?

ХУДИНИ: Ја топ нисам хтео, био сам наговорен!

БЛАГОЉУБ: Ми знамо шта си ти хтео: хтео си да будеш лукав и да нас опљачкаш, али смо те ми спетљали.

МЕЛАНИЈА: Некада си био тако добар и поштен, Худини, али сиромашан и го.

ЗАХАРИЈЕ: А, сада ћеш да постанеш чврст и бруталан, јер је конкуренција превелика.

БЛАГОЉУБ: Био си гладан а сад ћеш бити сит. Покори се својој судбини.

ХУДИНИ: Каква беда од живота! Ко има, њему се даје, ко нема, тај мора да краде.

БЛАГОЉУБ: Страшно грешиш, сине мој: само онај који већ има, мора даље да краде.

МЕЛАНИЈА: И само онај који је већ богат, мора даље послује.

БЛАГОЉУБ: То што радимо, неизбежно је. Као сама смрт.

Затамњење.

ЧЕТВРТА СЛИКА

Клућа у јарку. Једно дрво. На клући седи Руменка, дугоћодишња службеница "Кварнић банке". Долази Захарије, са букетом ружа.

ЗАХАРИЈЕ: Добар дан, драга моја Руменка. Донео сам ти руже.

РУМЕНКА: Хвала, драги мој Захарије. Седи крај мене, сунце залази и постаје ми хладно.

ЗАХАРИЈЕ: (Седне на клућу крај ње и захрли је)
Је ли тако боље?

РУМЕНКА: Много боље... Захарије, већ смо двадесет година у служби код Кварнића.

ЗАХАРИЈЕ: Двадесет и две.

РУМЕНКА: Сваке године смо хтели да се венчамо.

ЗАХАРИЈЕ: Али би се увек испречио посао.

РУМЕНКА: У банци није увек све ишло како треба.

ЗАХАРИЈЕ: Али, она сада иде у ликвидацију. Кроз неколико недеља бићемо већ далеко. У Пећи сам изнајмио једну кућицу за нас двоје.

РУМЕНКА: Имаћемо пуно деце... Већ замишљам: у малој кафани, крај приватне банке на обали поред Пећке Бистрице, сањаримо обоје...

ЗАХАРИЈЕ: И то, рано ујутру, пре својих финансијских малверзација...

РУМЕНКА: Али, чим одјекне продорни крик гаврана – тад опет, као и увек, снови прођу.

ЗАХАРИЈЕ: Али, једног дана ће бити другачије. Имаћемо ми свој кутак крај Пећке Бистрице.

РУМЕНКА: Да, мили мој, једнога дана ће бити другачије... Јеси ли био код доктора Дракулића?

ЗАХАРИЈЕ: Ма, не... Уосталом, сви у банди ми тврде како су моје тегобе у желуцу на нервој бази.

РУМЕНКА: Свеједно, отиди и код доктора Дракулића. Мени за љубав.

ЗАХАРИЈЕ: Хоћу, Мила, ето, већ сутра ујутру... А, сада, доручковали смо...

РУМЕНКА: Морамо опет да се растанемо.

ЗАХАРИЈЕ: Довиђења, Руменка.

РУМЕНКА: Довиђења, Захарије.

Руменка устапа са клуће и са букетом у рукама изађе са сцене. Осврћући се за њом, на сцену ужурбаним корацима уђе Љуба, обичан банкарски службеник, гледајући на свој ручни саћ.

ЉУБА: Господине Захарије, надам се да нисам закаснио?

ЗАХАРИЈЕ: Ниси, Љубо, седни овде крај мене.

ЉУБА: Извините, шефе, али, било је толико посла...

ЗАХАРИЈЕ: Рекао сам – да ниси закаснио! Ћути слушај: малопре сам те видео како паркираш свог старог „југића“. Очигледно, не желиш да се презадужиш – хоћеш да штедиш и да престанеш да зависиш од нас. Пази шта ти кажем: већ следеће недеље има да подигнеш још један кредит код нас и да купиш један пристојан „БМВ“, иначе си пропао! Разумеш?

ЉУБА: Како ви кажете, госн Захарије, тако ћу и да урадим.

- ЗАХАРИЈЕ: Затим: шетајући пре неки дан у овом парку и размишљајући о пословима – кад оно, кога видим? Тебе, Љубо, с твојом пријатељицом. Ти као да намераваш да се њом ожениш?
- ЉУБА: Да, и то убрзо, госн Захарије, у другом је стању!
- ЗАХАРИЈЕ: У другом стању?! И, то ми је неко оправдање! Зар зато наједном треба да постанеш савршено пристојан човек? Да одижеш децу? Дивота! Благољуб и његова супруга Меланија немају децу – ја зато и поштујем такав брак. Јер, без деце, имамо сви да се торњамо у пакао – а то је једино место на небу за нас који се бавимо српском монетарном сфером!
- ЉУБА: Разуме, шефе, али, шта сада да радим?
- ЗАХАРИЈЕ: Мораш одмах да оставиш ту девојку, вальда толико од тебе могу да захтевам? Фискална политика наше “Кварнић банке” може бити доведена у питање!
- ЉУБА: Постараћу се да то учиним, господине Захарије.
(Извади из цећа од сакоа Јласићчу флашицу минералне воде и оћије گушљај)
- ЗАХАРИЈЕ: Шта то радиш?
- ЉУБА: Пијем минералну воду, као и обично, госн Захарије.
- ЗАХАРИЈЕ: Минералну воду?! Ко да смо у неком санаторијуму! Ех, кад сам ја био млад, у ово доба дана читаво је моје друштво било мртво пијано. А, шта ради данашња омладина? Пије минералну воду. Срамота!
- ЉУБА: Господине Захарије, малочас сам у новинама прочитao неку статистику у вези са робијашима.
- ЗАХАРИЈЕ: Каквим, па сад, робијашима?
- ЉУБА: Не, не, саслушајте ме. Тамо пише да уредан живот – чини чуда! Они, такорећи, не знају за лоше варење, нервне кризе, никада нису чули за “бенседин”, не знају за тегобе са срцем и крвотоком. А ми, кад само помислим, живимо правим псећим животом. Здравствено и морално пропадамо!
- ЗАХАРИЈЕ: Врло интересантно, Љубо. Значи, наједном си у свом слободном времену почeo да се бавиш робијашима?
- ЉУБА: Као да ми је синуло, госн. Захарије.
- ЗАХАРИЈЕ: Можда си и почeo да чезнеш за таквом средином? Можда би радо седео у ћелиji и читao Канта и остатак живота провео као филозоф – испосник?

ЉУБА: То ми је сан.

ЗАХАРИЈЕ: То је сан? Не могу да верујем...

ЉУБА: Уистину, јесте... Тихе вечери у ћелији, рано гашење светла, све тамније небо иза прозорчића, прве звезде, безбрижни мир, спокојни сан... никаква журба. Никаква бојазан од нечијег непријатног открића, никакав страх од издаје. Уз то, хигијена је тамо из дана у дан све боља, као и комфор и општа атмосфера. Сад има и кабловске телевизије. То су, близало, идеални животни услови, нарочито у поређењу са нашим банкарским животом.

ЗАХАРИЈЕ: Причай ти о робији колико хоћеш, Љубо, нећеш ми поколебати радни морал. Него, Љубо, прошле недеље сам те видео у цркви. Морам оштро да те опомене! Шта ли ти само уображаваш? После толиких нитковлуга, идеш да изговараш молитве и певаши “слава Богу оцу и Сину”. Па, то је просто нечуvenо!

ЉУБА: Али, господине Захарије, па и ви идете у цркву?

ЗАХАРИЈЕ: Друго сам ја! Ја смем да идем у цркву, јер сам умешан у толике злочине да никада не бих могао да уобразим како сам неки пристојан човек, али зато постоји објективна опасност да ти, који радиш на шалтеру и подваљујеш на ситно, наједном постанеш поштен – а, онда, одоше кола низбрдо! Мало више дисциплине и стрпљења, Љубо, банка ће, на kraју kraјева бити ликвидирана, а дотле, мораши да останеш криминалац! А sad се торњај на посао, почиње нови радни дан!

ЉУБА: Одмах, шефе, из ових стопа!
(Журно изађе)

ЗАХАРИЈЕ: (У јављајућу)

Ето, sad сте видели како ја носим ову банку на грбачи, као Херкул свет! Болестан сам од тих силних напора, измрцва-рен сам, мрцварећи друге. Уопште ми се чини да пропадам од несносних брига. Али, шта ћу, све морам, да урадим сам, јер се човек на људе не може ослонити. Више верујем зверима у кавезу, него анђелима на небесима, нека ми Бог опости!

(Прекрећи се)

Задамњење.

ПЕТА СЛИКА

Кабинет Дирекције банке. Улази Меланија у црнину, приђе шанку, настоећи себи ћуну чашу вискија и сјури је низ ёрло. Из ормана изађе Благољуб, обучен као свештеник. Меланија врисне кад ћа узледа!

МЕЛАНИЈА: Благољубе, забога, не буди толико неопрезан! Како смеш да се овде појављујеш?

БЛАГОЉУБ: Извини, али, у оном орману нисам могао више да издржим... Осећам се грозно усамљено, онај погреб је мом животу одузeo сваки смисао.

МЕЛАНИЈА: То је захтевао посао. Осигуравајуће друштво је исплатило три милиона.

БЛАГОЉУБ: И зато сад морам да изигравам свештеника и да се кријем од људи?

МЕЛАНИЈА: Шта могу – ни мени не причињава задовољство што сам твоја удовица. Целе вечери само одговарам на изјаве саучешћа. Ево, ту је саучешће Покрета Савест Србије, затим саучешће Савеза Поштених банкара...

БЛАГОЉУБ: Сад више не могу да им будем ни председник.

МЕЛАНИЈА: Ту смо страхили грдне паре. Такав луксуз себи више не смејмо да дозволимо.

БЛАГОЉУБ: Уопште, више ништа себи не смејмо да дозволимо! Никада “Кварнић банка” није тако лоше стајала као под мојом управом. Изневерио сам сва ваша очекивања, грдно сам их изневерио!

МЕЛАНИЈА: Којешта.

БЛАГОЉУБ: Уопште нисам створен за директора банке, јер сам, на жалост, скроз наскроз – добар човек... Кад само погледам на зиду портрете мојих предака, просто ми дође да пропаднем у земљу од срама!... За реч “доброчинство” никада нису ни чули, нити су крочили у неку цркву, али су зато киптали од животног елана!

МЕЛАНИЈА: Немој да удариш у бескрајне жалопојке, бесмислено је. Поготову сада, када си службено мртав.

БЛАГОЉУБ: Али, зашто не могу да будем моћан, бескомпромисан и одлучан човек, као било ко од мојих предака?...
(Шећа њо Кабинету Дирекције и “обраћа” се њор трећима на зиду)

... Арсеније Кварнићу, праоче мој, твој бледи лик се издигао из безименог царства беде. Од тебе потичем, али ти ни у чemu нисам сличан. Обогатио си се тргујући овчијим сиром, твоји су магарци крстарили беспућима Балкана и Европе, драо си кожу купцима овчијег сира, јер си га прогласио најбољим средством за потенцију!

МЕЛАНИЈА: Тише, Благољубе, чуће те служавка!
(Неко куца на врату)
 Ако те служавка Боса опази, можемо да се преселимо на
 Марс!

БЛАГОЉУБ: Глупост! Убиј је на месту!

МЕЛАНИЈА: Да је убијем? Увек ја треба да убијам? Можеш једном и ти.

БЛАГОЉУБ: Не могу, Меланија, знаш какав сам ја по души: добро-
 чинитељ! Просто нисам у стању.
(Куцање се йонови)
 Што се мора, мора се...

МЕЛАНИЈА: Склони се иза завесе. Тако те неће видети.

БЛАГОЉУБ: Ништа не вреди, Меланија, чула ме је. Задави је. Јадна наша
 Боса...

Поново куцање. Благољуб се скрије иза завесе.

МЕЛАНИЈА: Напред.

Улази Захарије.

ЗАХАРИЈЕ: Поштована госпођо Кварнић...

МЕЛАНИЈА: Захарије...

Благољуб се јавља иза завесе.

БЛАГОЉУБ: Захарије, мој најоданији службениче, мој најбољи прија-
 тељу! Хвала Богу, Боса ништа није чула – спасена је!

ЗАХАРИЈЕ: Не разумем...

БЛАГОЉУБ: Није ни важно, драги мој... Могу и даље да јадикујем над
 својом злехудом судбином: да ли гледаш, оче мој, Злато-
 љубе, како твој син пропада кајући се? Човечанство га је
 толико увредило да му сузе стално надиру из очију... Него,
 жалопојка је сада заиста готова. Откуд ти, Захарије, нај-
 боли пријатељу мој, откуд ти у ово доба?

ЗАХАРИЈЕ: Мени је одзвонило.

БЛАГОЉУБ: Одзвонило?

ЗАХАРИЈЕ: Деценијама сам верно служио “Кварнић банди”, и ето шта ми је награда. Јутрос сам потражио нашег поверљивог лекара, доктора Дракулића. Најзад ми је рекао истину у лице: имам рак у желуцу...

(Тишина)

То за вас није ништа ново, зар не?

МЕЛАНИЈА: Захарије, не знам шта да кажем...

ЗАХАРИЈЕ: Сви су ми тврдили и били спремни да се закуну – како су тегобе на нервој бази. А, сад, одједном, рак! И, то рак толико поодмакао да више не може да се оперише. Како ћу ово уопште да саопштим мојој Руменки... ?

БЛАГОЉУБ: Доктор Дракулић је частан и реалан човек. Ако је он тако рекао, онда си ти, Захарије, дефинитивно готов.

ЗАХАРИЈЕ: Сва наша убиства покрио је својим лекарским уверењима.

МЕЛАНИЈА: Ипак, сваки лекар може да се превари.

ЗАХАРИЈЕ: Али, он се није варао, само је мене варао, и то годинама, знате ви то врло добро!

БЛАГОЉУБ: Нећеш вальда да тврдиш како...

ЗАХАРИЈЕ: Дабоме да хоћу!

БЛАГОЉУБ: Меланија, реци му.

МЕЛАНИЈА: Опет ја?

БЛАГОЉУБ: Ја просто нисам у стању. Захарије је мој једини прави пријатељ.

МЕЛАНИЈА: Знаш, Захарије, доктор Дракулић... Видиш, доктор Дракулић је још пре две године...

ЗАХАРИЈЕ: Пре две године?!

МЕЛАНИЈА: Да, пре две године је доктор Дракулић наваљивао да те пошаљемо на операцију, али, бојали смо се..

ЗАХАРИЈЕ: Чега сте се бојали?

МЕЛАНИЈА: Бојали смо се, Захарије, да се нешто не изланеш под наркозом... Сам доктор Дракулић не врши операције, а ми се нисмо усуђивали да те пошаљемо на неку клинику.

ЗАХАРИЈЕ: Из страха сте ме пуштали да умрем?!

БЛАГОЉУБ: Захарије, ја...

ЗАХАРИЈЕ: Из страха, значи. Све што чинимо, чинимо из страха: из страха да не будемо откривени, из страха да не будемо ухапшени, из страха од срамоте, из страха, из страха... И, ето, сад, када сам суочен са смрћу – спопао ме је грозан страх!

МЕЛАНИЈА: Нећу, Захарије, да браним ни Благољуба ни себе. Тачно је да си нам најбољи пријатељ, и тачно је да смо те изневерили, али, нисмо то учинили само из страха. Сазнао си истину у вези са собом, а сад треба да сазнаш и истину о нама. Ми имамо децу, Захарије.

ЗАХАРИЈЕ: (*Након дуже паузе, запањено*)
Децу?

БЛАГОЉУБ: Да, двоје. Ивица има двадесет година и студира економију на Оксфорду.

МЕЛАНИЈА: А, Марица је у деветнаестој, дали смо је у један француски интернат у Монреју.

ЗАХАРИЈЕ: Знају ли они како ми послујемо?

БЛАГОЉУБ: Ништа не знају о нашој банци...

МЕЛАНИЈА: На Боденском језеру смо закупили једну вилу, и тамо их каткад виђамо крајем недеље, или за време ферија.

БЛАГОЉУБ: И, онда, узимамо презиме Мишковић.

ЗАХАРИЈЕ: Мишковић? Значи, ваша деца мисле да сте поштени.

БЛАГОЉУБ: Верују у нас.

МЕЛАНИЈА: Поштују нас.

БЛАГОЉУБ: Воле нас.

МЕЛАНИЈА: Живимо срећним породичним животом.

ЗАХАРИЈЕ: Срећним породичним животом... А, да би тај ваш срећи породични живот могао да се настави, допустили сте да цркнем од рака!

МЕЛАНИЈА: И мене је, Захарије, сатро тај кобни посао. Остарила сам, већ годинама животарим само захваљујући добротворном раду и хуманитарним акцијама породице Кварнић. Изгубљена сам и проклета, нека Бог чини са мном шта му је воља, али моја деца не смеју да живе као ја, морају да буду честити и пристојни људи.

БЛАГОЉУБ: Све што смо чинили, чинили смо за своју децу.

МЕЛАНИЈА: Ето, тако стоји ствар са нама, мој Захарије.

ЗАХАРИЈЕ: Имате децу. То, збила, нисам могао ни да сањам. Па, треба да вам честитам. Ипак сте срећнији него ја. И за мене деца представљају нето најувишије, најчистије, најневиније, то сад могу да признам. Вечито сам сањарио о томе како ћемо Руменка и ја да се оженимо и да имамо пуно деце.. Али, сад је све то прошло... Болестан сам од рака. Ништа од мене. Видећемо се сутра у банци, на мом изгубљеном радном месту.

Захарије изађе у дубокој резиџнацији.

БЛАГОЉУБ: (За њим)

Какав човек! И, нека ми још неко каже како у српској монетарној сфери нема великих људи.

МЕЛАНИЈА: Захарије оставља за собом два милиона. Нама ће да припадну.

БЛАГОЉУБ: Меланија, опет ме доводиш у искушење. Забога, па то ми је најбољи пријатељ.

МЕЛАНИЈА: Значи, нећеш да узмеш његов новац?

БЛАГОЉУБ: Нећу за нас, Меланија, знаш ти то врло добро. Него за нашу децу.

МЕЛАНИЈА: Па, наравно, за децу... Наш је положај у банкарском сектору увек тежак, а сва зла дела која сам чинила на земљи, чинила сам само деце ради.

БЛАГОЉУБ: Јер сва деца на свету хоће да буду срећна, а овај пут ће се то и остварити.

Затим је изашао.

ШЕСТА СЛИКА

Клућа у ћарку, испод дрвећа. На њој седи Захарије и говори, што је јубиљу, а што сам за себе.

ЗАХАРИЈЕ: Некадашње доба било је идеално, било је пуно лупежа и подвалација, свако је зло било просто бриљантно. Али, те некадашње битангे са стилом су изумрле... а за њима ћу ускоро и ја. Шта да кажем мојој Руменки кад је видим: да ли умирем зато што имам рак, или имам рак зато што ми је време да умрем. Да сам филозоф и интелектуалац, рекао бих: то је Сократовска дилема. Али, пошто сам само обичан хохштаплер и преварант, шта друго да кажем него: јеби га.

Улази Паја – Худини.

ХУДИНИ: Звали сте ме да се овде нађемо, господине шефе?

ЗАХАРИЈЕ: Седи, Худини. Видиш, овако стоје ствари: када сам ти, разматрајући разне пословне могућности, доделио први са-мостални задатак у спољној служби, готово да сам истог трена зажалио. Јер, показало се, да ниси скоро ни за шта. У књиговодству си се показао као права шепртља, а и у раду на лажним пасошима потпуно подбацио. Али, ми смо имали у виду твоје духовне способности, па смо тешкоће свели на минимум; нисмо ми злотори. Твој претходник имао је зада-так да обради неког грчког бродовласника, и, дабоме, забр-љао је... Али, ти Худини, имаш задатак да намагарчиш једног обичног српског произвођача зелене салате! Јасно?

ХУДИНИ: Јасно, господине шефе.

ЗАХАРИЈЕ: Дакле, да се прво мало преслишамо: како се зове твој данашњи објекат преваре?

ХУДИНИ: Миле Путерица, краљ зелене салате и раног поврћа на Балкану, рођен...

ЗАХАРИЈЕ: Добро, добро, није важно кад је рођен, него... је ли ожењен?

ХУДИНИ: Јесте, наравно.

ЗАХАРИЈЕ: Има ли љубавницу?

ХУДИНИ: Има једну плавушу. Станује на Бановом брду.

ЗАХАРИЈЕ: Тачно. А шта му је наш убачени агент синоћ испричао у бару виле “Невена”?

ХУДИНИ: Да је у неком запуштеном руднику на Проклетијама про-нађен уран. Тај сад верује у ту смицалицу, па би желео да направи велики посао.

ЗАХАРИЈЕ: Тако је. Дакле, у ком је стадијуму сад тај човек?

ХУДИНИ: У стадијуму неопрезности, госн Захарије.

ЗАХАРИЈЕ: Одлично. Чим неког профит почне да мами, човек постаје неопрезан... ево ти сто акција. Понуди му их за две стотине по акцији. Ако их купи, биће то маестралан посао.

ХУДИНИ: Ништа не брините, госн Захарије.

ЗАХАРИЈЕ: Добро. Ено га, господин Миле Путерица управо долази!... Ја ћу се сада склонити иза дрвета да видим коју ћеш тактику применити.

Захарије се сакрије иза дрвећа. Худини извади из свој одела боцу шам-тињца и две чаше, отвори ћа и настие у чаше. Улаз Миле Путерица.

ХУДИНИ: Живели, господине! Хоћете ли да наздравите са мном?

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: (*Прихваћи чашу*)

Врло радо, господине... А, чему наздрављамо, ако није тајна?

ХУДИНИ: Верио сам се с једном црнком, па сад то прослављам. Морао сам дugo да чекам, јер нисам имао такрећи ништа осим неког малог рудника на Проклетијама, Богу иза леђа.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Хм – да није то онај рудник на западним падинама?

ХУДИНИ: Баш тај! Забога, како сте погодили?

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Тако лепо, имам неко шесто чуло.

ХУДИНИ: Да сте само видели тај рудник, господине, права рушевина, ништа друго. Залуд се настојало да се из сумпорњаче добије злато, прилазни путеви су били исувиште лоши, ништа није могло да се исплати – само сам седео с пакетићем акција за које нико није хтео ни да чује. А, јуче, наједном – зове ме моја банка: све купује! Вереница ми се баџа у загрљај и лова је моја!

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Колико вам банка нуди?

ХУДИНИ: Две стотине по акцији.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Дозволите да се представим: Миле Путерица, краљ зелене салате.

ХУДИНИ: Карл Маркс, краљ резане грађе.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Колико, онда, имате акција?

ХУДИНИ: Стотину.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Значи, банка вам нуди двадесет хиљада?

ХУДИНИ: Тако је.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Ако бих вам ја понудио двадесет и једну?

ХУДИНИ: Двадесет и једну?

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: И то на лицу места?

ХУДИНИ: Ту нешто није у реду, господине. Читава ствар ми изгледа врло сумњива.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Двадесет и две?

ХУДИНИ: Немојте ми замерити, господине Путерица, али, морао бих најпре да се детаљно информишем...

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Двадесет и три. Право у руке.

ХУДИНИ: Двадесет и три хиљаде?

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Двадесет и три.

ХУДИНИ: Молим – кад баш хоћете. Рудник је ваш.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Договорено! Довиђења, господине Марксе, чућете још за мене.

Г-дин Путерица оде. Худини трајумфално похледа у правцу Захарија, који изађе из заклона и са видним незадовољством седне на клубу. Међутим, у том тременутику, нађе госпођица Мица Аеробик и седне крај Захарија. Како је овај ухледа, одмах однекуд извади боцу шампанајца и наћочи себи у чашиу. Худини брзо нађе заклон иза истој дрвећа у намери да се што боље поучи начину подваљивања свој учитеља. Госпођица Аеробик седне крај њега.

Г-БИЦА

АЕРОБИК: Чашћавате се?

ЗАХАРИЈЕ: Па, не могу баш да се пожалим на послове.

(Запали велику хавану цигару)

Г-БИЦА

АЕРОБИК: Хм, изгледа да вам заиста не иде лоше...

ЗАХАРИЈЕ: Шта ћете, ово за мене није обичан дан.

Г-БИЦА

АЕРОБИК: Ја сам Мица Аеробик.

ЗАХАРИЈЕ: Панчо Вила.

Г-ЋИЦА

АЕРОБИК: Ви сте – странац?

ЗАХАРИЈЕ: Да, Мексиканац... Ви као да имате неких брига, драга гостођо?

Г-ЋИЦА

АЕРОБИК: Госпођица... Заиста, могло би се рећи господине Вила, да неки проблеми постоје... Јесте ли чули за Шевенинген?

ЗАХАРИЈЕ: Никад, драга госпођице...

Г-ЋИЦА

АЕРОБИК: Ето видите, у томе и јесте ствар. У тој селенди имам свој хотел. Нећете ми веровати, али Шевенинген је некада био славан, у његов затвор су долазили све сами председници република и генерали, али сада је тај храм правде и мислосрђа затворен. Затворен је већ две године.

ЗАХАРИЈЕ: Онда само могу да вам пожелим, драга моја госпођице Аеробик, да гром сравни тај ваш хотел са земљом – и да извучете паре од осигурања.

Г-ЋИЦА

АЕРОБИК: И ја свакодневно молим Бога за тако нешто, али шта се може, кад грома нема, па нема!

ЗАХАРИЈЕ: Смем ли, поштована госпођице, да вам дам један савет? Осигурајте тај хотел четири милиона. Знам једно мало осигурујуће друштво: "Кварнић & comp.", где треба да уплатите полису.

Г-ЋИЦА

АЕРОБИК: А зашто то?

ЗАХАРИЈЕ: Осигурање против пожара је веома јевтино. Четири хиљаде годишње – за четири милиона. Ево, могу ја за вас да уплатим.

(Одброји четири банкноте и стави их на клубу)

Г-ЋИЦА

АЕРОБИК: Четири хиљаде? И ви бисте их дали – так тако?

ЗАХАРИЈЕ: Чудили сте се што пијем шампањац и што пушим хавану. Е, па да знате: добио сам провизију! Један мој давнашњи поznаник био је у положају сличном вашем, имао је неку безвредну фабрику у Црној Гори, истина, тамо су све фабрике безвредне. Онда се лепо осигурао код "Кварнића & comp.", фабрика му је изгорела до темеља, истина, тамо су

пожари, поготову лети, веома чести, осигуравајуће друштво је морало да му исплати два милиона, и сад тај мој познаник зида велики трговачки центар на врху Ловћена!

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: И за то сте добили провизију?

ЗАХАРИЈЕ: Нисам узалуд, госпођице Аеробик, двадесет година био професор хемије на Универзитету у Боливији, одсек за експлозивне материје.

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: Наточите и мени једну чашу шампањца.,

ЗАХАРИЈЕ: Са изузетним задовољство.
(Наздраве једно другом тије исцију шампањац)

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: А сада, да говоримо сасвим конкретно, господине Панчо Вила: да ли би и у овом мом случају ствар испала како треба?

ЗАХАРИЈЕ: Ја сам научник, госпођице Аеробик?

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: У реду. Узмите тај свој новац, професоре. Сама ћу код "Кварнића & комп." да уплатим те четири хиљаде.

ЗАХАРИЈЕ: Нећете се покајати. Кроз недељу дана наћи ћемо се опет на овој клупи: даћете ми кључ вашег хотела, ми ћемо га претворити у пепео, а ви ћете да постанете богатија за четири милиона. Довиђења, госпођице Аеробик.

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: Довиђења, господине Панчо Вила!

Она изађе са сцене. Из свој заклона за дрвећом појави се и Худини.

ХУДИНИ: Браво, господине Захарије, од вас заиста има шта да се научи. Али, и мени је упалило без грешке: двадесет и три хиљаде!

ЗАХАРИЈЕ: *(Бесно)*

Двадесет и три?

ХУДИНИ: Двадесет и три. Зар то није у реду?

ЗАХАРИЈЕ: Пајо Худини, читаво време се једва суздржавам, јер ми дође да побесним! Требало би лепо да се убијем, али, пошто ћу и онако ускоро умрети од рака, онда је свеједно... Двадесет седам хиљада смо једноставно бацили кроз прозор! Требало је да продаш акције за педесет хиљада!

ХУДИНИ: Ма, немојте? А шта сте ви урадили са госпођицом Аеробик? Па, то је потпуно без везе, каква ми је то зарада за банку? Највише оне четири хиљаде за осигурање.

ЗАХАРИЈЕ: Никаква зарада, кажеш? Био си присутан кад је изведена најлуциднија махинација нашег времена, а ниси то ни приметио...

(Разбије од беса чашу о бејтон)

Ниси ни приметио! Треба да знаш: "Кварнић & comp." припадају, наравно, "Кварнић банци", а власница оног прошалог хотела у Шевенингену, Мица Аеробик, има код нас тајни фонд од преко петсто хиљада!... Да ли си, најзад, нешто схватио? Њен хотел ће да изгори, али ће осигуравајуће друштво да открије ту подвалу, па ћемо ту спонзорушу из Шевенингена имати у шакама!... Грозно си се обрукао, Пајо Худини. Можда ти је време да сиђеш у подрум наше банке.

ХУДИНИ: *(Ублажено)*
Зашто у подрум, господине Захарије?

ЗАХАРИЈЕ: Сазнаћеш, кад дође време...

(За себе)

Двадесет и седам хиљада – просто бачено! И још не смем да се узбуђујем! Свашта!

(Изађе са сцене)

Долази Ивица, младић.

ХУДИНИ: Ко сте ви?

ИВИЦА: Није важно.

ХУДИНИ: Ви сте... све чули? Ви знате?

ИВИЦА: Знам све.

ХУДИНИ: И... шта ћете да предузмете?

ИВИЦА: Хоћу да се послужим тобом.

ХУДИНИ: Зашто?

ИВИЦА: Да бих уценио "Кварнић банку".

ХУДИНИ: Нисам ја издајица.

ИВИЦА: Што не би био? Убрзо ћеш и ти да постанеш убица. Ништа ти друго не преостаје. Знаш већ шта се дешава са онима који не слушају. Боље ти је да у подрум сиђеш као целат, него као жртва. Зато, кад већ мораш да слушаш, биће најбоље да слушаш мене. Једног дана ћеш ми бити захвалан, а и ја теби.

- ХУДИНИ: Гадан сте ви препредењак.
- ИВИЦА: Значи, важи?
- ХУДИНИ: Важи.
- ИВИЦА: Засад се од тебе тражи само да удесиш како би се ово писмо нашло на столу Дирекције.
(Пружи му једно писмо)
Јасно?
- ХУДИНИ: Јасно, млади господине.

СЕДМА СЛИКА

Кабинет Дирекције банке. Ноћна седница. Присућни су Благољуб, његова жена Меланија, Худини, Захарије, Руменка и Јуба.

БЛАГОЉУБ: Господо сарадници. Тронут у души гледам како нас остаје све мање. Смрт немилосрдно хара. Али, пријатељи моји, ми се нисмо окупили, у овом ноћном часу, да оплакујемо наше драге покојнике. Не, нас је на ово натерала, пре свега, сурова нужда. Пре више недеља одлучили смо да банку ликвидирамо, како бисмо пожњели плодове свог мукотрпног рада...

(Айлауз присућних)

... У том циљу, обавили смо моју тобожњу сахрану и требало је да кроз који дан приступимо сахрани моје драге супруге, али, ту ствар, на жалост, морамо да одложимо. Десило се, наиме, нешто неочекивано. Једним потезом, ликвидација наше банке доведена је у питање. Дирекција је примила једно писмо. Неко непознато лице зна све о нама. Прети да ће да нас преда полицији ако му за недељу дана не исплатимо двадесет милиона.

Завлада мртва тишина... а затим.

ЉУБА: Смрићемо му конце!

ЗАХАРИЈЕ: Видеће тај свога бога!

ХУДИНИ: Раскомадаћемо га!

БЛАГОЉУБ: Пријатељи, засад нам не преостаје ништа друго него да причекамо. Не знамо ко је тај уцењивач, не знамо како је сазнао појединости о нашем пословању – знамо једино то да ће борба бити немилосрдна. А сада дајем реч нашег пријатељу и шефу персонала, господину Захарију.

ЗАХАРИЈЕ: Драги сарадници, пријатељи. Од нас се тражи двадесет милиона. Да ли смо у стању да исплатимо ту суму ако дође до најгорег?... Требало би да наша резерва износи око четрдесет милиона. Кажем: "требало би" - јер она данас износи тачно пет милиона. Сви ви знате зашто је то тако. Свако од нас је кришом направио по један кључ за главни трезор, и пљачкао општу касу. Тако је испарио скоро сав новац. У реду ствар. Али, сад нам недостаје већи део те суме од двадесет милиона. Будимо искрени: није сав онај украдени новац већ потрошен. Свако од нас је уштедео бар један део тих пара. Зато постоји само једно решење. Морамо да предамо своје уштеђевине!

ЉУБА: Ја нисам ништа уштедео, а моји приходи су нам просто смешни!

БЛАГОЉУБ: Добро, добро, после ћемо о детаљима, а сада... дајем сада реч својој драгој супрузи, председници Удружења свих светских добротворних организација, госпођи директорки Меланији Кварнин!

МЕЛАНИЈА: (*Усіјаје са бележницом у руци*)

Пријатељи. Прибележила сам наше уштеђевине. Благољуб и ја смо уложили, у Банковном савезу, пет милиона; то су једним делом штедни улози, а делимично обvezнице Зајма за привредни препород Србије. Захарије има два милиона у "Патриот - банци" и три и по милиона у "Шиптарској штедионици", у којој и Руменка има педесет хиљада, као и четири стотине хиљада у акционарском друштву "Баја Патак". Љуба има осам стотина хиљада у "Патлиџан банци", а својих двеста хиљада – које нам је јуче украо из Пензионог фонда – мора да преда у року од пет дана!

БЛАГОЉУБ: Да – дефинитивно! Као и кључ који је свако од вас направио.

ЉУБА: Да предам? Оно што сам одвајао од уста?

РУМЕНКА: Оно што сам с муком зарадила?

ЉУБА: Да им дам оних двеста хиљада? Ја који сам свашта радио за вас поштењачине?... Да ли сте заборавили када је мис Кама Сутра из Њу Делхија хтела да подигне своје улога, ја сам био тај који се постарао да се она нађе под точковима аутомобила: она је отишла у вечност, вас то није ништа коштало – али сам ја сам ја добио несаницу!

Сви јрасну у смех!

МЕЛАНИЈА: Тако дакле. Младић пати од несанице. А када је једном Тоза Томпус затражио наслеђени новац од јуке из Америке, и читава се банка препала, јер нисмо имали толике паре – сама сам ућуткала тог пса! Били сте спасени, али сам ја морала да се навучем на кокайн.

РУМЕНКА: А кад је Никола Убипарић из Ванкувера својевремено посумњао у наше обрачуне, нисам га мазила. Послала сам му пакет са отрованим штрудлама – и више није могао да сумња. Али сам ја зато добила хемороиде!

ЉУБА: Хемороиди? Шта бих ја дао када бих патио само од тога. Сећате се, када је господин Батић из Оберхаузена приметио да му нестаје пара са рачуна – стрпао сам га у мртвачки ковчег и наш се положај битно побољшао. Ви сте се сви лепо извукли, али сам ја добио урођену срчану ману!

ЗАХАРИЈЕ: Немојте, господине опет да нам причате о томе, јер се урођена срчана мана не добија у вашим годинама, него на рођењу! Шта треба о себи да кажем: ја сам рак зарадио на радном месту!

РУМЕНКА: Да, Захарије се сатире на послу – ето, чак сам и ја тек јутрос сазнала да ће ускоро умрети од рака – али, он само врши своју дужност, сам Бог је сведок. А ја? Имала бих бих и још тога да вам испричам: Данојло Тарабић из Партенкирхена је нађушио да сам повезана са вама, па ме везао за постелју нераскидивим ланцима и искоришћавао у свако доба. Била сам обешчашћена, и од тада ме лече електрошоковима.

ЉУБА: Сад још и курве треба да нам јадикују...

ЗАХАРИЈЕ: (*Претпећи*)
Господине Љубо... !

ЉУБА: Шта је то понеки електрошок? Врло важно! Када сам јуче са две цуре кренуо у оближњу шумицу, иако је свуда унаоко-ло било пролеће, чинило ми се да сам већ једном ногом у гробу. Вама сам зарађивао новац, а ја сам зарадио импотенцију!

ЗАХАРИЈЕ: Ђути, Љубо, то никога не интересује!

ЉУБА: Али, мене интересује, госн шефе!

МЕЛАНИЈА: Доста више! Какав је ово састанак? О чему се овде уопште прича? Несаница, хемороиди, срчана мана, рак, електрошокови, импотенција... Није ово болница, бре – него “Кварнић банка”!

БЛАГОЉУБ: Тако је! Све те ваше жалопојке, све те ваше муке су којешта према мојој несрећи. Од банкарских послова сам сасвим побрљавио, а од бављења политиком ћу да добијем тумор на мозгу! Ви патите само телесно, а ја патим духовно!

ЗАХАРИЈЕ: Господо, ја више не могу да вас слушам, јер ћу поврх свега од тога да добијем и дизентерију! Понашате се као пизде! Обраћали сте се једни другима као пријатељи и сарадници – молим, то је ствар Дирекције – али, ја се ту, као шеф персонала ограђујем. Ви сте вуцибатине, олош, талог – а из професионалних разлога морате то и да останете – и зато ћу ја са вама да разговарам на другачији начин!...
(Извади два револвера и утери их у њих)

... У року од пет дана, свако од вас има да ми дође с новцем, јесте ли разумели? А уз то, имате и својски да прионете на посао; у последње време сте се понашали као права невишаща, као да је ово неко предузеће за узгој пилића! И поред ваших уштеђевина, недостаје – седам милиона! Хеј, седам милиона! Њих морамо било како да исповртимо, па макар цео град опљачкали! Зато – хајдемо напред! Мислите мало више на своју дужност, лопови! Мало више другарства, бандити! Мало више одговорности, убице! Или ћу ја да вас преслишам!

РУМЕНКА: *(Скочи)*
 Захарије, ја не дам свој новац!

ЗАХАРИЈЕ: *(Пренеражено сијусији уттерене револвере)*
 Руменка... ?!

РУМЕНКА: Да! Већ се годинама обећава да ће банка бити ликвидирана, па се онда увек нешто испречи. Сад опет некаква уцена! Ко вам уопште гарантује да је то истина?

БЛАГОЉУБ: Забога, госпођице Руменка, писмо тог уцењивача је неоспорно једна чињеница!

РУМЕНКА: Је ли? То писмо је комотно могла да напише и сама Дирекција, да би опет повукла за нос. Други нека раде шта хоће, али ја на то не пристајем. Сита сам фраза: мојих педесет хиљада остају тамо где су, у “Покрајинској банци”!

Ђушање. Сви չледају Благољуба. Он չоչледа бојажљиво ڀрема Меланији. Она величансайвено უستане.

МЕЛАНИЈА: Значи, госпођице Руменка, хоћете да ас оставите на цедилу?
 Чак нас и сумњичите. У реду, разговарајмо зато отворено.
 Прећу ће преко ваших жалосних подметања и говорићу

само о вашим професионалним квалитетима. Они, наиме, ни издалека не задовољавају, госпођице Руменка. Да поменем само случај са шефом обезбеђења господина Јолета Јокића, краља семенки... Уместо пет хиљада, донели сте само три, с чудним објашњењем да дотични мора сам себи да купује муницију за пиштолј, јер је господин Јокић шкртица... Даље: од оног фабриканта кондома узели сте само две хиљаде, уз образложение да је оболео од СИДЕ. Износим само та два примера, госпођице Руменка. Тако се више не може. Ваша сентименталност нас упропашћује.

РУМЕНКА: Госпођо Меланија, ја већ двадесет и две године...

МЕЛАНИЈА: Знам, знам госпођице Руменка. Двадесет и две године се бавите тим послом код нас. Али ја се, на вашем mestu не бих тиме разметала. Жао ми је – морамо наћи млађе снаге, већ смо дали оглас.

РУМЕНКА: Госпођо Меланија, ја добро знам шта у овој банци значи – бити отпуштен. Наредићете да ме убију, као што су били убијени сви који су вам постали непотребни. Госпођо Меланија, ја нисам госпођа као ви, нисам никаква дама. Али, све што сам чинила, чинила сам из љубави. Одувек сам желела да се једног дана удам за Захарија. Пребацијете ми што имам толико година, госпођо Кварнић. Тачно је, већ сам у четрдесетој, али баш зато не дозвољавам да ме и даље искошићавате. Ја хоћу да имам децу, госпођо Кварнић, основаћу породицу с мојим Захаријем – пошто ћу га, разуме се, претходно излечити од рака. Мислите да можете са мном да урадите исто то што сте урадили с другима, али, грдно се варате, госпођо Меланија. За вас постоји само та банка, и тај ваш новац. Али сад ћете видети колику моћ има љубав, госпођо и Кварнић, јер ће Захарије да ме заштити. Само ви претите – врло важно!

Оишиће ћућање.

МЕЛАНИЈА: Благољубе, прекини седницу.

БЛАГОЉУБ: Разумем, душо. Господо, седница је завршена.

Излази, држећи се за Меланијину руку. За њима тођу и осићали. Осипану само Руменка и Захарије.

РУМЕНКА: Лепо сам јој очитала. Сва је побледела, била просто ошамућена.

ЗАХАРИЈЕ: Не знам, Руменка...

- РУМЕНКА: Морамо да бежимо, Захарије, не смео ни мало да оклевамо, само да смо што даље од овог града, оде ове земље; бежимо, кад већ имамо новца, у неку здраву еколошку средину у којој ћеш моћи да се излечиш од рака.
- ЗАХАРИЈЕ: Знаш, Руменка...
- РУМЕНКА: Ми се волимо, Захарије. А за мене је опасно да овде останем. Убиће ме у оном њиховом грозном подруму.
- ЗАХАРИЈЕ: Ти то само уображаваш, Руменка.
- РУМЕНКА: Убили су и све друге.
- ЗАХАРИЈЕ: Али, сад апсолутно не могу банку да оставим на цедилу, Руменка. Мораши то да схватиш, забога, за банку су настали тешки дани.
- РУМЕНКА: (Задовољено)
Захарије, ти стајеш на њихову страну?
- ЗАХАРИЈЕ: Руменка, мораши да схватиш...
- РУМЕНКА: Нећеш са мном да бежиш?
- ЗАХАРИЈЕ: Руменка, знаш да сам тешко болестан и да никако не бих смео да се узбуђујем. Молим те, немој само да ми отежаваш ствар.
- РУМЕНКА: (Једва дисући)
Шта то не треба да ти отежавам, Захарије?
- ЗАХАРИЈЕ: Знаш ти добро на шта мислим.
- РУМЕНКА: То?
- ЗАХАРИЈЕ: То.
- РУМЕНКА: Сад схватам.
- ЗАХАРИЈЕ: Тако мора да буде, Руменка.
- РУМЕНКА: Ако ти кажеш да мора, онда је заиста тако. Извини што си се због мене узбудио.
- ЗАХАРИЈЕ: То ми тешко пада, Руменка, заиста.
- РУМЕНКА: У подрум?
- ЗАХАРИЈЕ: Да, као и обично.
- РУМЕНКА: Одмах?
- ЗАХАРИЈЕ: Убрзо.
Седну. Између њих је празан, дугачак сино.

- РУМЕНКА: Одједном је захладнело.
- ЗАХАРИЈЕ: Сад је већ јутро.
- РУМЕНКА: Ево моје штедне књижице.
- ЗАХАРИЈЕ: Хвала ти.
- РУМЕНКА: Хтела бих да се нашминкам...
(Шминка се. Онда зашвори шашници)
... Па, како изгледа та наша кућица на обали Пећке Бистрице?
- ЗАХАРИЈЕ: Једноспратна је. Са зеленим капцима на прозорима и црвеним гредама.
- РУМЕНКА: Значи, нећу ти родити децу?
- ЗАХАРИЈЕ: Тако је можда и боље. Кад већ умирем од рака...
- РУМЕНКА: А можда не бих ни могла... Ипак сам већ стара за то... Кад се само сетим: хтели смо да будемо млада и младожења, да се увек волимо, да се загрлимо кад год нас вуци опколе и угрозе...
- ЗАХАРИЈЕ: Заиста, хтели смо да будемо млада и младожења, да годинама будемо верни једно другоме... али, опкољени вуцима и сами смо то постали.
- РУМЕНКА: Да, хтели смо да будемо млада и младожења, али, то је трајало једва пола године.
- ЗАХАРИЈЕ: Онда сам те подводио ради банке, а ти си се давала ради новца.
- РУМЕНКА: Док сам спавала са пословним партнерима, мислила сам само на тебе. Како ми је само горак постао тада живот.
- ЗАХАРИЈЕ: Знам, хтели смо да будемо млада и младожења и да се увек волимо.
- РУМЕНКА: О. К. Хајдемо у подрум.

Заштамњење.

ОСМА СЛИКА

Ставаћа соба у Захаријином момачком стапану. Он лежи на постелини, на самрти је. Из позадине долази Блаѓољуб, обучен као свештеник и сађе се над њим.

ЗАХАРИЈЕ: Хвала вам што сте дошли, пречасни.

БЛАГОЉУБ: То сам ја, Захарије. Благољуб, твој најбољи пријатељ.

ЗАХАРИЈЕ: Боли ме.

БЛАГОЉУБ: Само храбро.

ЗАХАРИЈЕ: Плашим се.

БЛАГОЉУБ: Само храбро.

ЗАХАРИЈЕ: Умирем.

БЛАГОЉУБ: Сви умиремо.

ЗАХАРИЈЕ: Али, ја умирем – сада.

БЛАГОЉУБ: Само храбро.

ЗАХАРИЈЕ: Кажеш да си ми најбољи пријатељ, а долазиш ту као лажни свештеник.

БЛАГОЉУБ: Зато што морам, Захарије. Не смем да дозволим да ме неко препозна, иначе – свима би нам био крај.

ЗАХАРИЈЕ: Свима би нам био крај? Али, мени је заиста дошао крај, прерушавао се ти или не, лажни попе. Мислиш да ти је та одећа неопходна, као и сви наши преступи. Ништа није било потребно, лажни попе, ни најмања превара, ни једно једино убиство.

БЛАГОЉУБ: Забога, Захарије. Како смо могли друкчије? Сувише је тешко било наше наслеђе, мораши признати да није било другог избора, него да и даље варамо и убијамо, нисмо могли натраг.

ЗАХАРИЈЕ: Лажеш. Могли смо натраг сваког часа, сваког тренутка нашег грозног живота. Нема наслеђа кога се нисмо могли отарасити, лажни попе, нема злочина који се морао извршити. Устани с моје смртне постельје, утваро, торњај се у свој гроб, поп Филарет тек што није дошао.

БЛАГОЉУБ: (*Прећлашено*)
Звао си свештеника?

ЗАХАРИЈЕ: Хоћу да умрем као што су умирали моји очеви.

БЛАГОЉУБ: Хоћеш да се исповедиш?

ЗАХАРИЈЕ: Хоћу да се покажем. Кајем се што сам тако живео. Не бих хтео да вечно трпим ове болове.

БЛАГОЉУБ: Забога, Захарије. Бог је ионако милостив, то ћеш већ сам да видиш, нема потребе да се исповедаш кад је већ његова милост бескрајна.

ЗАХАРИЈЕ: Усуђујеш се да говориш о милости, лажни попе, усуђујеш се да помињеш Божје име? А, ако Бог не буде милостив према мени? Да ли сам ја био милостив? Хоћу да престанем да грешим, разумеш ли ме, пре него што срце престане да ми куца. Хоћу да уши једног правог попа чују какве сам све злочине починио. Нећу да будем напуштен кад дође час Страшног суда. Треба неко да затражи милост за мене, неко ко има право на ту молбу, ма како она била велика.

Благољуб ћолако одлази улево, док из ћозадине долази Меланија, са шашином, и стије крај Захаријеве постеле.

БЛАГОЉУБ: (*Меланији*)

Ту си, најзад. Звао је неког свештеника.

МЕЛАНИЈА: Одмах сам на то помислила.

БЛАГОЉУБ: Хоће да се исповеди. Али, то је данас толико “демоде”...

ЗАХАРИЈЕ: Сваки злочинац треба да се исповеди. Свака хуља. А ви то хоћете да забраните.

МЕЛАНИЈА: Драги Захарије. Ти уопште ниси злочинац. Напротив. Читавог живота носио си се миšљу да подигнеш Дом за сву незбринуту децу света. Само су те неповољне околности спречиле у томе.

ЗАХАРИЈЕ: Боли ме.

МЕЛАНИЈА: Само храбро.

ЗАХАРИЈЕ: Плашим се.

МЕЛАНИЈА: Само храбро.

ЗАХАРИЈЕ: Умрећу.

МЕЛАНИЈА: Само храбро.

ЗАХАРИЈЕ: Свештеник је већ кренуо овамо. Слуга Божији. Викаћу му, у сусрет, шта сам све згрешио.

БЛАГОЉУБ: Не ваља, тајко не ваља.

МЕЛАНИЈА: Чекај, чекај, значи: већ је кренуо? Драги Захарије, како си могао то да нам учиниш? Нама, твојим најбољим пријатељима, нама који смо читавог живота делили с тобом и добро и зло? Лежиш на самртој постельи, вечношт је већ пред тобом, а зовеш свештеника! Зар то није грех? Треба да те је срамота!

БЛАГОЉУБ: Кад само помислим како је умро мој отац Златољуб Кварнић: уз презрив смех, Захарије, уз презрив смех. Бог ми је сведок – то је била смрт!

МЕЛАНИЈА: Стварно, Захарије, то није фер с твоје стране, ми збиља нисмо заслужили тако нешто. Просто да човек не поверије својим ушима. Свако ће моћи да сазна какви су наши пословни методи, то ти је ваљда јасно. Наравно, исповест је тајна, али и један свештеник је на kraју kraјева ipак човек, и ако слушајмо негде нешто зуцне, шта ћемо онда? Али, пређимо сад преко тога, нећемо више расправљати, треба да ублажимо болове. Сигурно су ужасни. Даћу ти инјекцију, прописао ју је доктор Дракулић. Благољубе, закључај врата.

БЛАГОЉУБ: Да, Меланија, одмах.
(*Оде љозади*)

ЗАХАРИЈЕ: Хоћу да се исповедим! Хоћу све да призnam! Хоћу да скинем огроман терет греха са своје душе!

Меланија одлази до столице и пажљиво пријрема инјекцију. Блаѓољуб се враћа.

БЛАГОЉУБ: Закључао сам.

МЕЛАНИЈА: Немој сад ту да стојиш, ради нешто. Твој најбољи пријатељ може сваког тренутка да напусти овај свет, охрабри га, утеши га неком песмом, имаш тако леп глас, видиш ли како пати?

БЛАГОЉУБ: Наравно, Меланија, разуме се.
(*Пева неку ново комоновану штурбо-фолк љесму*)

ЗАХАРИЈЕ: Боже, варао сам те у сваком тренутку свога живота, али, сад ми помози! Избави ме из руку мојих пријатеља, нек' дође свештеник, твој слуга, Боже!

МЕЛАНИЈА: Певај, Благољубе, певај, утеши га, умири га!

Блаѓољуб дохваши однекуд хармонику и "удари" у љесму!

ЗАХАРИЈЕ: Да се исповедим! Хтео бих само да се исповедим!

Меланија са наћуњеним штацијом прилази посвећењу.

МЕЛАНИЈА: Певај, Благољубе, јаче, свечаније!

ЗАХАРИЈЕ: Господе, чуј ме! Нек' дође свештеник, Боже!

Меланија се одмакне од посвећења са разним штацијом у руци.

МЕЛАНИЈА: Готово је.

Затимњење.

ДЕВЕТА СЛИКА

Парк са клубом и дрвейтом. Најпре се појављује Блаћољуб са штешким кофером; ојрезно се осврће око себе и одлази према банци. Онда искрсне Худини, шакође са штешким кофером и уморно се сручи на клубу. За њим долази Јуба, који исти шако вуче штежак кофер. Кад гледа Худинија покуша да шмућне са сцене, али га овај заустави.

ХУДИНИ: Добро јутро, госн Јубо.

ЉУБА: Добро јутро, госн Худини.

ХУДИНИ: Надам се да си донео своју уштећевину?

ЉУБА: Јесам, госн Худини.

ХУДИНИ: Још синоћ си се возикао у свом новом “БМВ”-у, а сада долазиш пешке?

ЉУБА: Морао сам да га оставим, госн Худини. Неко ми је пробушио гуме.

ХУДИНИ: И украо твоју лажну саобраћајну и возачку дозволу, а исто тако и лажни пасош. Тада неко био сам ја, сине мој. Хтео си да киднеш са тричавих осам стотина хиљада. А знаш ли кога сам синоћ затекао у ноћном експресу? И то – нимало случајно? Нашег драгог пријатеља и сарадника Симу. Било је врло мрачно, а нешто није било у реду са вратима на задњем вагону – изненада су се отворила, наш драги Сима стигао је само да ми преда своју уштећевину, и на моје очи нестao је у мрачном понору. А воз је ишао сто двадесет на сат. Штета.

ЉУБА: Шта се ту може, госн Худини.

ХУДИНИ: Међутим, ти си, Љубо, у последње време постигао известан напредак, то ми је мило, јер се показало да сам био у праву што те нисам ликвидирао. Али, ипак, недостаје ти извесна финоћа, она крајња угљађеност у опхођењу с лјудима... А сад се сакриј иза дрвета и посматрај с каквим ћу психолошким мајсторством, наравно, када се маскирам у Захарија, Бог да му душу прости, да обрадим госпођицу Аеробик... Чекај, ко је сад ово?

Љуба се сакрије иза дрвета. Улази гостодин Миле Путерица и силно се изненади кад узледа Худинија.

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: А, то сте ви, господине Карл Маркс, краљу резане грађе!
(Извади новчаницу у горне му у руке)
... Ево једне хиљадарке, само узмите, нисам ја тврдица!

ХУДИНИ: Али, господине Путерица...

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Ево још једне!... И још једне!

ХУДИНИ: Чекајте, ја не знам...

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: И још једне хиљадарке!... Узмите, господине Маркс, ви сте то заслужили!...

ХУДИНИ: Не разумем...

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Знам, знам, ви сте још млади и немате довољно искуства у погледу новца. Зато ћу, поуке ради, да вам објасним шта значи имати нос, имати осећај за велике послове. Видите, кад сте ми недавно продали деонице оног рудника на западним падинама Проклетија, ја сам у магновењу најушио да сте ви, једном речју, до сржи поштена будала, па сам вам сместа тутну у руке двадесет и три хиљадарке – молим лепо, то јер сасвим лепа свотица за једног младог човека. Међутим, истог јутра сам отишao код професора Љумовића, мог драгог пријатеља и познатог геолога. Кад сам га одвео да погледа тај рудник, почeo је да се смеје као луд: “Драги мој, па ти овде имаш само сумпорњачу – од урана нема ни траг! Поштено да вам кажем, и ја сам се за тренутак поколебао, али, онда је његов Гајгеров бројач почeo да се тресе као митраљез – стајали смо пред најбогатијим налазиштем урана у читавој Европи!”

ХУДИНИ: *(Смркнућо)*
Ма, немојте...?

Г-ДИН

ПУТЕРИЦА: Заиста ми је мило што смо се упознали, господине Маркс, ево вам још једна хиљадарка, а сад, извините, журим на неки састанак, треба само да видите те понуде и кредите, права поплава, преко ноћи сам постао најбогатији човек у овом делу Балкана, захваљујући свом натприродном пословном инстинкту!

Путерица одлази док Худини ослаје сам смущен са новчаницама у руци. Затим, још увек у смиљању збуњеносићи, йолако смиши маску Захарија на своје лице. Онда, наједном, једна болничарка уђура на колицима Г-ђицу Аеробик, сву увезану у гајс и завоје: само су јој уста, нос и једно око и једна рука слободни.

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: О, господине Панчо Вила, зар ме не препознајете?... Забога, то сам ја, госпођица Мица Аеробик. Ево вам једне хиљадарке!

ХУДИНИ: Али, госпођице Аеробик... ?

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: Ево вам још једне!... И још једне!

ХУДИНИ: Не знам...

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: И још једне хиљадарке... !
(Сав новац му уђура у руке)

ХУДИНИ: Али, забога, госпођице Аеробик, шта се то десило?

Г-ЂИЦА

АЕРОБИК: Шта се десило? И, још питате? Боже, како сте ви скромни!... Ово се десило: по вашем савету, отишла сам код “Кварнића & comp.”, осигурала ону моју одвратну страђару од хотела у Шевенингену на четири miliona и таман да вам јавим да ви предузмете остале кораке, кад – удари гром! Право правцато чудо, прст Божији, чудо невиђено! Удари гром, бум, у западно крило, па још један, бум, у источно крило, а онда, нећете ми веровати, бум, удари и трећи посред зграде, и све то потпуно природно и законито, чиста радња, нема лажи нема преваре – виша сила! Све се претворило у пламен, пола Шевенингена гори као ватрене море, а мој драги хотел сјајно и феноменално сагори до темеља! Био је то најлепши

пожар у Шевенингену још од инвазије Викинга!... Па, видите и сами ако изгледам: имам опекотине првог, другог и трећег степена, страшно ме боли, дивота једна, сва трептим од радости, немате појма какве су то муке. Призор је био величанствен! Полудећу од радости – и болова! Јер, у “Кварнић банди” су морали да ми исплате та четири милиона, пошто њима припада осигуравајуће друштво “Кварнић & comp.”!

ХУДИНИ: (*Савлађујући се с муком*)
Подигли сте... новац?

Г-ЂИЦА
АЕРОБИК: Да, ви сте ме спасли, господине Панчо Вила! Ви сте највећи хемичар кога сам икада упознала. Живела наука! Ево вам још једна хиљадарка! Али, доста је било доброчинства. Сад ћу само да путујем, Панчо, да путујем око света, свуда, до краја живота, а ако ми преостане новаца, завештаћу га затвору у Шевенингену, да купе нову електричну столицу. А сад збогом, Панчо Вила, посетићу вас у Мексику!

Болничарка је одгђура у колицима. Љуба изађе из свој заклона од дрвета.
Худини у очајању ћолако скине маску Захарија с лица.

ХУДИНИ: Данас смо изгубили четири милиона.

ЉУБА: И рудник урана.

ХУДИНИ: А то је могло да нас спасе. Били смо неизмерно богати, а нисмо то ни знали. То је оно најтрагичније. Сада је а све пропало... Само да останем миран и прибран. Треба дубоко да дишем. Дубоко и равномерно...

(*Наједном йлане*)

... Како се природа не стиди, како може да нас погоди таквим невероватним случајностима – и то истовремено? Заиста, Љубо, ако се пословним људи као што смо нас двојица стављају на такву демонску пробу, они морају да имају челично чврсту веру у свој посао да не би очајавали.

ЉУБА: Јеби га, судбина господине Худини.

ХУДИНИ: Не псуј, Љубо, ми имамо свој ниво! А сада, хајдемо у банку. Да предамо своје уштећевине.

Изађу са коферима.

Затварање.

ДЕСЕТА СЛИКА

Гробље. Ноћ. Из отвореног гроба Благољубово гомаља се браћи Ивица.

ИВИЦА: Није тата.

За њим из искошег гроба излази његова сестра, Марица.

МАРИЦА: То је, изгледа, леш колпортера Живојина.

ИВИЦА: Као што сам и мислио: читав погреб је био само лажна позоришна представа.

МАРИЦА: Сада је то ти доказано.

ИВИЦА: Непобитно. Од овог тренутка кад сам, пре две године, препознао татине претке у пастирско - трговачком лексикону, па до доласка на ово гробље, само се низало откриће за открићем, једно невероватније од другог.

МАРИЦА: Крајње је време, драги брате, да се преузме фирма.

ИВИЦА: Крајње је време сестрице да се маторе дртине макну.

МАРИЦА: Укебала сам јуче њиховог новог шефа персонала, некаквог Худинија, а онда се одазвала на његов оглас. Дао ми је посао – сада сам им нова курва, уместо оне несретнице, Руменке, коју су ликвидирали у подруму.

ИВИЦА: Фино сестрице. А ја сам одабрао једног њиховог службеника да буде моје оруђе. Све ми је већ одао. Ја сам ученивач за којим трагају.

МАРИЦА: Ми нисмо криви. Само су нас однеговали тако да им једног дана дођемо главе.

ИВИЦА: У праву си, сестрице. Одгајен сам у Оксфорду. Тамо сам научио шта је живот. Научио сам да су идеали измишљотине, да у штали мора да има реда, а да свиње траже свој свињац. Ко је слаб, пропада и зато се, ко год може, држи при врху. Сестрице, сутра почиње наша будућност: ми млађи, отарасићемо се терета!

МАРИЦА: Одгојена сам у Монреју, тамо сам научила шта је љубав. Жалосна или весела, љубав је лаж. Осећања баци на ђубре. Давала сам се и мушкарцима и женама; тела се мењају, али прохтеви остају. Чврсто се држи мог искуства: туџај се са сваким, ако се већ туџаш. Брацо, сутра почиње наша будућност: ми млађи, отарасићемо се терета!

Затимање.

ЈЕДАНАЕСТА СЛИКА

Подрум у "Кварнић банци" са великим трезором у средини. Појављује се Блаðољуб.

БЛАГОЉУБ: (У јублику)

Готово је. Напуштен сам од својих потчињених, којих сам се бојао и који ме мрзе. Банка пропада, добри људи, видели сте како послови слабо иду. Данас смо изгубили један рудник урана, и још четири милиона. Наша је снага на измаку. Каса су нам празне. Уцењени смо од невидљивог странца. Наде више нема, уздамо се још само у једну нову курву. Та нам је неопходна. О, Боже, не молим ти се ради себе, него ради наше деце, Ивице и Марице. Они треба да буду срећни и добри, неоптерећени потребом да зарађују новац... А сада, доста. Морам да делам. Ближи се час одлуке. Кључеви трезора су предати, али, уверен сам, не сви. Свако сумња у сваког, нема среће међу курјацима. Долазе врло лукаво, и лукаво одлазе. Журим да се наоружам. Одох на онај свет ако ме у овом подруму затекну ненаоружаног.

Блаðољуб изађе.

Подрум се мало више осветио. Видимо Худинија како седи крај свој кофера, једе сендвич и пије чај из термоса. Прикрада се Јуба са кофером и револвером.

ХУДИНИ: Само изволи, госн Јубо, не мораш да се тако прикрадаш? Хоћеш ли мало сира и пршуте?

ЊУБА: Не, хвала. Зар сте и ви ту?

ХУДИНИ: Наравно... Целе ноћи.

ЊУБА: Уф, добро је, госн Худини ви пазите на подрум. Кад само помислим да су овом трезору све наше уштећевине...

ХУДИНИ: Ништа не брини за њих. И, слободно можеш да склониш тај револвер, ја имам машингевер.

Извади машинку која је била скривена иза његовој кофера.

ЊУБА: (Враћај револвер у цеј) Можда бих заиста и ја могао нешто да поједем.
(Довуче свој кофер на средину, извади конзерву сардине и почне да једе)

ХУДИНИ: Шта кажеш? Зар није боље да се једе, него да се разваљује трезор?

ЉУБА: Да, да... Него, госн Худини, напредујете ли у браварству?

ХУДИНИ: Шта хоћеш тиме да кажеш?

ЉУБА: Мислим, то вам је занат, зар не?

ХУДИНИ: Свињо једна, да не мислиш како имам резервни кључ од трезора?

ЉУБА: Није искључено.

ХУДИНИ: Ја сам, тек одскора у овој банци. Ако је неко имао времена да се постара за кључ, онда сте то ви, Љубо!

ЉУБА: Ја нисам бравар.

ХУДИНИ: Добро вече, господине директоре.

Благољуб се прокрада са машинком и најло устапукне – јер су и Худини и Љуба истовремено и брзо ућерили на њега своје оружје.

БЛАГОЉУБ: Добро вече.

ЉУБА: Добро вече, господине директоре.

БЛАГОЉУБ: И ви имате оружје?

ХУДИНИ: Тек помало.

ЉУБА: Да се нађе.

БЛАГОЉУБ: Нисте отишли кући?

ХУДИНИ: Преноћићемо овде, господине директоре.

БЛАГОЉУБ: Нисам више могао да издржим, онако сам у оном орману...

ЉУБА: Потпуно вас разумем, опасност зближава људе. Хоћете ли мало сардине?

ХУДИНИ: Шунке и сира?

БЛАГОЉУБ: Колико сте ви то хране довукли ?

ЉУБА: Довољно за неко време.

ХУДИНИ: Докле год су наше уштеђевине у овом трезору, нико нас неће отерати из банке, господине директоре.

БЛАГОЉУБ: Неће, богами. Ни мене.
(Довуче кофтер на средину, отвори га, извади термос и храну, а затим још једну машинку)
 Имам ја још један машингевер!

Худини исцрлог труена извади из кофера ручни бацач, а Љуба тушкоми-труаљез!

ХУДИНИ: И ја имам једно резервно оружје!

ЉУБА: И ја!

ХУДИНИ: Сад бар зnam зашто су нам кофери били тако тешки... Него, господине директоре, занима ме кад ћe доћи тaj уцењивач?

ЉУБА: Ако уопште дођe.

ХУДИНИ: Ако уопште постоји.

ЉУБА: Шта хоћете тиме да кажете, госн Худини?

БЛАГОЉУБ: Да, шта хоћеш тиме да кажеш? Да је све ово блефирање?

ХУДИНИ: Ма не, само гласно размишљам.

Љуба сe приближио тreзору. Остала двојица скоче сa уtереним оружјем!

БЛАГОЉУБ: Шта тражиш код тог трезора, Љубо?

ЉУБА: Ма, ништа, само хоћу да протегнем ноге.

ХУДИНИ: Биће боље да опет седнемо.

БЛАГОЉУБ: Сешћемо. Али, савршено сам сигуран да свако од вас има бар по један кључ.

ЉУБА: Забога, госн директоре...

БЛАГОЉУБ: А, мислим да је и уцењивач – један од вас двојице.

ХУДИНИ: Забога, госн директоре...

БЛАГОЉУБ: Уосталом, имам у коферу и неколико ручних бомби.

ХУДИНИ: Имам и ја.

ЉУБА: И ја.

ХУДИНИ: Наставимо да једемо.

ЉУБА: Не знам, изгубио сам апетити...

БЛАГОЉУБ: То је несумњиво рђав знак!

Блađoљub исцразни шаржер у Љубу. Овај падне мртав.

ХУДИНИ: Јадни наш Љуба. Боље да сам га јa убио, како ми је и било речено. Мање би патио.

БЛАГОЉУБ Ко би мање патио? Ти или Љуба?

ХУДИНИ: Обојица.

БЛАГОЉУБ: То је сада заиста свеједно.

ХУДИНИ: Остали смо само нас двојица.

БЛАГОЉУБ: Можда ће остати само један, када се појави учењивач. Као у филму “Хајлендер”.

Појави се Ивица, који дођера на сцену мали беспрезрајни штој!

ИВИЦА: Онај кога чекате – стоји пред вама!

БЛАГОЉУБ: (Скочи)
Ивице, сине мој!

ХУДИНИ: Е, до курца... !

ИВИЦА: Спустите оружје, ако вам је живот мио!

Благољуб и Худини ступијте своје оружје.

БЛАГОЉУБ: Ево, драги мој сине, биће све како ти кажеш.

ИВИЦА: Отварај трезор!

Благољуб отвара трактор, а затим из њега вади једну шешику касету и ђонизно је ставља пред Ивицине ноге.

БЛАГОЉУБ: Дајем ти, драги сине, све наше уштеђевине.

ХУДИНИ: Господине Кварнићу, да нисте мало пренаглили с тим?

ИВИЦА: Хвала, драги тата. А, сада, уђи у трезор – уђи у свој гроб.

БЛАГОЉУБ: Ти то, мислиш, озбиљно?

ИВИЦА: Најозбиљније.

БЛАГОЉУБ: Морам?

ИВИЦА: Мораши.

ХУДИНИ: Ако се мора, није тешко.

ИВИЦА: Ти, хохштаплеру ти да ћутиш!

ХУДИНИ: Разумем.

БЛАГОЉУБ: Забога, драги сине, не мислиш, вальда, да живот завршим међу зидовима овог трезора који су пројектовани тако да заштите и од нуклеарног удара?

ИВИЦА: Тата, што мора да буде, мора...

БЛАГОЉУБ: Смилуј се, сине... !

ХУДИНИ: Можда би требало да размислите о томе да му поклоните живот, господине?

ИВИЦА: Јер ли? А, зашто?

ХУДИНИ: Из драматуршких разлога.

ИВИЦА: Каквих “драматуршких разлога”?

ХУДИНИ: На пример, Гете је рекао: “Онаме ко је много грешио, много се и прашта.”

ИВИЦА: А ја кажем: Онога који много сере, могу да скратим за главу! Према томе, завежи!... А, што се тебе тиче, тата, жао ми је, бескрајно. То што си од мене сакрио да имаш ову банку, ајде де, и није неки злочин. Ни говора. Међутим., твој је злочин тај – што си хтео да ликвидираш банку “Кварниј банку”, уместо да почнеш другачије с њом да управља. Свака част, наиме, нашој гангстерској банци, али њени методи, њена пословна политика у оквирима српске монетарне сфере има смисла само ако се исплати!. А, то није био случај. Зато је хитно требало променити методе... А, ти си пропустио да то учиниш, драги оче...

БЛАГОЉУБ: Пружи ми прилику, Ивице, сине мој, и твој те отац неће изневерити.

ИВИЦА: Не, не вреди, оче, ти имаш слаб карактер... Поштење није питање личности, него питање организације. Да би се оно спроводило, треба бити далеко безобзирнији него када се непоштено ради. Само праве битанге умеју да остану чисте... Ето, ја, на пример, драги тата. Ја ћу спасти банку и компанију. Од сада ће се пословати законито. Зато мораш да уђеш у трезор. У данашњем свету за тебе више нема места. Утопио си се у ништавило, захваљујући оном глупом по-требу, који си сам драматуршки осмислио. Већ одавно си мртав, некакво вакрење више уопште не долази у обзир. Само ако дефинитивно нестанеш, моје ће име остати чисто.

БЛАГОЉУБ: Сине мој, као послован човек, увиђам како је неопходно да се приклоним таквом твом размишљању. Као директор банке – разуме се, нисам задовољан. Нисам имао снаге да се отарасим битанги и лопова који су ми били потчињени. И зато, остај ми збогом. Идем својим прецима, које у теби с великим задовољством препознајем!...

(Улази у трезор)

... Моја ме прошлост неумољиво тера натраг у празнину мојих сопствених дела.

ИВИЦА: Шта ја ту могу? Читавог живота си покушавао да мој живот не буде као твој. Очински си се трудио из свег срца, али је јасно као дан да си грешио. Шефе персонала, затвори тај трезор!

- ХУДИНИ: Разумем, господине Благољубе II- и!
(Заштавара тијезор за Благољубом II-им)
- ИВИЦА: Дај ми кључ.
- ХУДИНИ: Изволите, господина Благољубе II-и!
(Даје му кључ)
- ИВИЦА: А, сад ми дај и све твоје копије.
- ХУДИНИ: *(Предаје му остатале кључеве)*
 Изволите, господине Благољубе II – свих седам копија!
- ИВИЦА: О. К. Новац ће сада на сигурно место. Почиње ново доба – у српској монетарној сфери!

Ивица – Благољуб II изађе са сцене, носећи ћомилу кључева са собом. Остапа Худини, сам, испред затвореној тијезора. Тада он извади још једну, последњу копију кључа из своје ципеле. Приђе тијезору, хоће да ћа окупљача, али, након краћег размишљања, одустапае од тога...

- ХУДИНИ: *(У јавности)*
 Само једном да окренем кључ – и Благољуб би био на слободи. Али, чему? Није ме спречила верност, нити неодлучност, па чак ни покоравање сили новог газде. Једноставно, све је то дијалектика. Збогом, стари Благољубе. Умри.

Заштамњење.

ДВАНАЕСТА СЛИКА

Парк, клупа и дрво. На клупи седи Живијен (исти ћлумац који иђе Живојина). Долази Меланија, обазриво се осврћући се за собом. Седне крај Живијена, не заједајући га, а затим се затлаче. Он јој рушијирало да марамицу. Она обрише сузе, вратићи му марамицу, при чему га узгледа – и ужаснући врисне!

- МЕЛАНИЈА: Живојине... !?
- ЖИВИЈЕН: Не, грешка, госпођо Меланија. Ја сам Живијен.
- МЕЛАНИЈА: Али... ви сте гувернер Народне банке Србије, зар не?
- ЖИВИЈЕН: Наравно, госпођо, а ви сте изразили жељу да се састанемо у парку.
- МЕЛАНИЈА: Господине Живијен... кад би сте само знали колико личите...

ЖИВИЈЕН: Колико личим на свог брата Живојина? Наравно да знам, госпођо – јер, ми смо близанци. Тачније, били смо близанци – све док га ви Кварнићи нисте убили.

МЕЛАНИЈА: Шта? Ви... то знате?

ЖИВИЈЕН: Знам, али немојте да се узбуђујете, ја вам то не замерам. Свестан сам да сте то морали да учините како би сте спасли своју “Кварнић банку” и спречили урушавање српске монетарне сфере! Штавише, ја сам вам захвалан на томе.

МЕЛАНИЈА: Уф, сад ми је лакше. Какво је задовољство у овим тешким временима срести некога ко се разуме у бизнис. Хвала вам, господине Живијен, од срца вам хвала, још једанпут...

ЖИВИЈЕН: У реду, у реду... А сада ми реците: у чему могу да вам помогнем?

МЕЛАНИЈА: Авј, мој је јад неизмеран!... Ја сам осрамоћена. Моја кћи, бела као снег, моја принцезица, мој златни дукатић, моја веверица, моје чудо од детета. Тако добро васпитана и мила. Тако чедна. Подизана у благости, чиста као вода, нежношћу окружена, заштићена од дрских погледа – сад је најобичнија уличарка, курва која се одаје свим пороцима, наша нова службеница којим се користе ради пљачке. О Руменка, о Захарије, будите срећни што сам вас унитила, јер је осуђен само онај који мора да живи!... И, зато, господине гувернеру, хоћу да се искупим, хоћу да постанем добра, хоћу све да призnam!

ЖИВИЈЕН: Слушам вас, госпођо Кварнић.

МЕЛАНИЈА: Наша банка је починила безбројне злочине.

ЖИВИЈЕН: Да, слушам...

МЕЛАНИЈА: Зеленашли смо и уцењивали, уз помоћ курви и гангстера смо обављали све послове.

ЖИВИЈЕН: Да, да...

МЕЛАНИЈА: Чак је и моја кћер постала курва.

ЖИВИЈЕН: То сте ми већ предочили.

МЕЛАНИЈА: Господине Живијен... ми смо убијали. И сада стојимо пред банкротством.

ЖИВИЈЕН: Хм, и шта сад захтевате од мене, госпођо Меланија?

МЕЛАНИЈА: Хоћу да се уништи “Кварнић банка”, да се окрене процес против ње. Захтевам правду!

ЖИВИЈЕН: Правду?

МЕЛАНИЈА: Правду, па макар она и мене уништила!

ЖИВИЈЕН: (*Извади из сакоа чек и пошићује га*)

Уважена госпођо Меланија, то што сте сада признали, рујно је, заиста, али, ја то боље сагледавам. Није ти никаква страшна несрећа, само, не помињите убиства, никако, то се једноставно не ради. Убиства се не смеју помињати у међу банкарским трансакцијама и пословима!... Ви сте, драга госпођо, исувише плаховити, ја вас апсолутно схватам што се сада одричете света – али, хајде, будите храбри, тако радикални не смемо да будемо, обуздајте своју ватреност. Ваша ћерка – курва? Ха, јака ствар.

МЕЛАНИЈА: Али, ја хоћу милост господине Живијен. Хоћу да се уништи наша злочиначка банка!

ЖИВИЈЕН: Да се уништи? За име Бога, зар банка коју сте годинама у крвљу градили?... Најдража моја, и ја сам само човек. Да дuguјете неколико стотина милиона мање, и да имате двадесетак убиства мање на души, онда би смо још могли да дискутујемо. Али, овако? Само бих угрозио читав светски монетарни поредак – а о српској монетарној сфере да и не говоримо! А ја морам да мислим на општу повезаност ствари. Правда и неправда држе се у тананој равнотежи; ту човек сме да се умеша само када се ради о ситницама. А то што ви желите да покренете – па, то је лавина, драга моја госпођо Меланија!... Не, не и не! Не очекујте од мене никакву казну, можете да очекујете само милост!

МЕЛАНИЈА: Али, господине губернеру...

ЖИВИЈЕН: Зато, од сада пријатељице моја, не треба да се кајете.

(*Пружа јој чек*)

Будите сад мила и љупка, и узмите овај чек. Народна банка помаже и плаћа ваше преваре и финансијске малверзације.

МЕЛАНИЈА: Али, ми смо убили вашег брата близанца, госпо...

ЖИВИЈЕН: Ни реч о убиствима, рекох! Усталом, и смрт је део живота, а на ту неминовност пристао је сваки онај који се родио. А сад ће бити најбоље да се растанемо. Узмите чек, поштована госпођо Кварнић, зар је још двоумите?... Довиђења, нека вас анђели чувају.

Меланија ћолако и невољно прихвата и онуђени чек. Живијен најусићи сцену. Она осијане са чеком у руци. Улазе Ивица – Блаѓољуб II и Марица.

МАРИЦА: Дакле, мама?

МЕЛАНИЈА: Децо моја.

ИВИЦА –

БЛАГОЉУБ II: Сети се, мама, како смо некада лепо живели у породичном кругу.

МАРИЦА Пристани на измирење, мама. Ми смо твоја крв, а ти си наша.

МЕЛАНИЈА: Где вам је отац Благољуб?

ИВИЦА –

БЛАГОЉУБ II: То више немој да питаши.

МАРИЦА: Пусти га, нек' почива у миру.

ИВИЦА –

БЛАГОЉУБ II: Поздрави свог сина, мама. Благољуба II-ог!

Ђушање на сцени.

МЕЛАНИЈА: Хтела сам да изазовем ужас. Али, узалуд, јер други то нису хтели. Моје признање је било бесмислено. Свуда ми праштају, смеше ми се с разумевањем. Материнске наде су пропале са мном.

(Даје чек Ивици – Благољубу II и њословно му стеже руку)

Благољубе II, водићемо даље “Кварнић банку”.

На сцени им се приједружије и Худини. Сви заједно ђевају завршни сонд.

СВИ: *(Певају)*

“Крв је топла, али је стварност хладна.

Зима је, ветар дува, све се леди, све је сиво,

А нужда је тврда као шљунак.

Закон је само број, и све ће бити само број.

Долази ледено доба. Глечер се навлачи

Преко човечанства, које, укочено, више не бежи.

Запали смо у трулу милост.

Казна је изостала, као и само суђење.

Јер правда није рентабилна.”

Затамњење.

КРАЈ